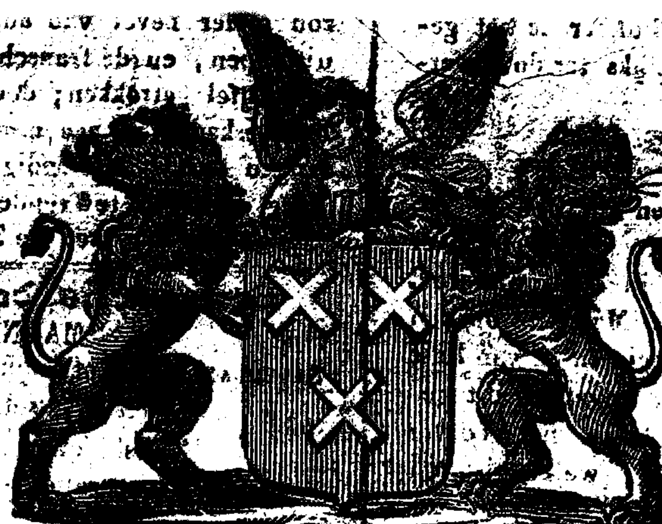
N°. 111.

BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag den 9 Mei.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 8sten Mei.

DE VRIJHEID DER DRUKPERS.

2de *Artikel.*

Veel! zeer veel is er over dit onderwerp geschreven, en nogtans zijn de gevoelens, aangaande de waarde van dit onschatbaar geschenk van onzen vertegenwoordigenden regeringsvorm, verschillend. Deze verschillende meeningen, de kreten om deze vrijheid beperkt of onbeperkt te erlangen, laten zich echter afmeten naar den trap van beschaving, waarop de volksmassa, waaruit deze stemmen voortkomen, gestegen is.

In den roep zelven, in het geopenbaarde verlangen, liggen ook de beweeggronden, de oorzaken die daartoe aanleiding geven, en het zijn juist deze beweeggronden, die de wetgever en de aandachtige beschouwer en zaakkundige beoordeelaar moet nagaan en overwegen. Heeft dit verlangen deszelfs grond gevonden in de zigtbare en voelbare drijfveer naar *vorderingen in beschaving*, dan komt hetzelve ook voort uit eene zekere soort van beschaving en veredeling van gevoelens, dan heeft het geuitte verlangen het ware doel, de ware strekking der vrijheid van de drukpers gevoeld, zonder derzelver gevaren te miskennen.

Hij, die zonder eigene inzigten de vrijheid der drukpers vraagt, verlangt deze niet voor zich-zelven, maar meer voor het algemeen, daar hij deze vrijheid voor eene der gewigtigste vereischten van eenen monarchalen vertegenwoordigenden regeringsvorm houdt, bestemd om de regten des regering en die der burgeren in een bestendig evenwigt te houden, om zelfstandigheid, burgerdeugd en nationaliteit op te wekken of te onderhouden, en de krachten en inzigten van allen tot een gemeenschappelijk doel te vereenigen, namelijk: tot *veredeling zoowel in het zede- als staatkundig bestaan van een volk.* Komt de roep naar deze vrijheid uit opgemelde beweegreden voort, dan doet deze zich bijzonder kenmerken, zoo dat men zich er niet in vergissen kan.

Dit verlangen heeft niets gevaarlijks in, kan de achterdocht geenszins opwekken; doch ook een zoodanig gemotiveerd verlangen kan niet voortkomen dan van hen, die de waarde dezer vrijheid en ook derzelver gevaren proefondervindelijk kennen, en weten te beoordeelen. Nimmer zal zich bij *dat* verlangen de wensch voegen, om deze vrijheid *geheel onbeperkt* te genieten, want juist daarbij teekent zich den scheidsweg *ten kwade* en *ten goede.* — Hij, die wezenlijk de waarde der vrijheid van de drukpers ge[illegible] de hartstogten zekere [illegible] spelen onder het genot dezer vrijheid, te dikwerf, de [illegible] rol, voornamelijk daar zij door het *naamlooze* begunstigd worden.

De natuur zelve breidelde onzigtbaar onze hartstogten, en zelden ontsnapt hij, die den voor hem zigtbaren weg overschrijdt, de straf, die de natuur de overtredingen aangemeten heeft.

Voor den beschaafden mensch is deze breideling zijner zenuwvermogens, wel verre van hem als dwang toe te schijnen, een zelfverheffend denkbeeld, in het gevoel van zielskrachten genoeg te bezitten, onmatige begeerten te kunnen temmen en zich tusschen de grenzen te kunnen houden, die door Goddelijke en menschelijke wetten zijn aangewezen. Dit denkbeeld alleen verheft hem boven het redeloos gedierte, en leert hem de waarde van mensch te zijn, als bemoedigend voor het oogenblik, en opleidend voor eene hoogere bestemming kennen.

Hij, die door beschaving, door leering en voorbeeld, zijne hartstogten aan zijnen aldus gevormden wil heeft leeren onderwerpen, zal ook nimmer in gedachten, gesprekken of geschriften, *den geest der liefde* uit het oog verliezen, want dáár waar deze ontbreekt, is *teugelloosheid* in en van alles het kenmerk, en in teugelloosheid is individueel en algemeen gevaar beide opgesloten.

In dit opzigt is de vrijheid der drukpers aan het Hollandsche volk dierbaar geworden. Het verlangt *veredeling en beschaving, kweeking van vorstenliefde, burgerdeugd en nationaliteit.* Het wenscht eenen waarborg, opdat het *evenwigt* tusschen de regten der regering en de regten die hetzelve zoo duur gekocht heeft, niet verbroken worde; en in de *vrijheid der drukpers*, door wetten *beschermd*, die ze gelijktijdig voor teugelloosheid behoedt, meent hetzelfde volk den besten *waarborg* te vinden.

In dezen wensch tot is niets gevaarlijks opgesloten, kan geen achterdocht, noch bij de regering die het goede zoowel als het kwade dat er in deze vrijheid gelegen is, proefondervindelijk heeft kunnen leeren kennen, noch bij de voorstanders van het staatkundig egoismus, [illegible] zijn, wanneer iemand vraagt [illegible] van dezen wensch tevens het verlangen te kennen geeft, om eenen wegwijzer, een leefregel te hebben, ten einde de gevaren, waaraan hij, bij het genot van elke vrijheid, welke die ook zij, blootgesteld is, voor zich-zelven en voor anderen te ontwijken?

Wij houden het er ook voor, dat onze regering, meer dan de bedoelde partij, de waarde van den algemeenen volkswensch gevoelt en dien op prijs zal weten te stellen, door eene vrijheid te heiligen, waarop de natie zooveel regt van eigendom verkregen heeft, waarop zij zich zoo fier boven alle andere natien kan verheffen.

In een volgend artikel zullen wij de beperkingen dezer vrijheid tusschen zekere grenzen, nader beschouwen.

— De aangekondigde zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, heeft gisteren geen plaats kunnen hebben, door het gering getal der opgekomen leden, dat slechts 26 beliep. De voorzitter heeft dien ten gevolge eene zitting der kamer bepaald op aanstaanden vrijdag des namiddags ten een ure; zullende in dien tusschentijd de afdeelingen zich met het onderzoek van de antwoorden der regering, op de bedenkingen der leden, ingebragt tegen de vier eerste ontwerpen, houdende wijzigingen in het eerste boek van het burgerlijk wetboek bezig houden.

— Men heeft te Londen tijdingen uit Terceira ontvangen, die tot 19 April loopen. Den 16den was aldaar eene nieuwe, den 7den van Belle-Isle vertrokken, bezending krijgsvolk aangekomen, uit 600 man Polen en Franschen bestaande, die terstond naar St. Michaël gezonden waren, om aldaar in de overige afdeelingen ingelijfd te worden. De voorbereidselen voor de onderneming tegen Portugal werden met grooten ijver voortgezet en waren reeds zoo ver gevorderd, dat de vloot, naar men beweerde, den 8sten of 10den mei naar de portugesche kust onder zeil zoude gaan. Het schijnt dat dom *Pedro* van het ontwerp, om alvorens nog het eiland Madeira te vermeesteren heeft afgezien, ten einde dadelijk eene landing in Portugal te beproeven. Inmiddels wordt Madeira door dom *Pedro's* schepen gesloten gehouden, welke sluiting door de engelsche regering wordt erkend, blijkens een berigt, hetwelk den 30sten April, van wege het Engelsche ministerie van buitenlandsche zaken, bij Lloyds is aangeplakt geworden, en waarin kennis wordt gegeven, dat men de tijding heeft ontvangen van het werkelijk afsluiten van Madeira, door een deel der zeemagt *van Hare Allergetrouwste Majesteit Donna Maria da Gloria.*

BELGIE.

BRUSSEL, den 7den Mei.

Men heeft hier kennis bekomen van de uitwisseling der russische ratificatie te Londen op den 4den dezer. De engelsche ambassadeur, sir *Rob. Adair*, heeft in den morgen van gisteren de tijding er van ontvangen. Men spreekt van bepalingen welke dezelve vergezellen. De russische keizer, ofschoon ratificerende, zou zich tegen het gebruiken van elken dwangmaatregel tegen Holland verzet hebben.... Voor het overige zullen wij de officiele mededeeling dienen af te wachten.

— De belgische *Moniteur* logenstraft in de volgende bewoordingen de door ons gegeven tijding en die wij op nieuw bevestigen van de aankomst te Brussel van een 58ste protocol:

» Wij zijn geautoriseerd te verklaren, dat het *ministerie* geen de minste *kennis draagt* noch van de bepalingen, noch zelfs van het bestaan van een zoogenaamd 58ste protocol door den belgischen [illegible] aangekondigd.

Dit is nagenoeg dezelfde formule als van de logenstraffing, door denzelfden *Moniteur* van het bestaan des 57sten protocols gegeven. Het belgisch publiek zal oordeelen, of het betaamt in een officieel blad op zulk eene wijs met hetzelve den draak te steken.

(Courrier.)

— De koning vertrekt heden morgen naar Mechelen, om het garnizoen dier plaats in oogenschouw te nemen.

— Men verzekert dat de baron *de Loë* tot ambassadeur te Weenen benoemd is.

— Een groot aantal werklieden is sedert eenige dagen werkzaam aan de voltooijing van de boulevard tusschen de Halle en Anderlechtsche poorten; men heeft ook dezer dagen het kanaal van Charleroi met water gevuld.

— Het dagblad *le Siècle* behelst een berigt, ten blijke van het gevaar waaraan wij blootgesteld zijn, zoo aan de quarantaine en andere voorzorg-maatregelen tegen de cholera, aan de grenzen niet behoorlijk de hand gehouden wordt. Zeker student van Parijs, wiens zuster met een heer *Rogier* (broeder van den gouverneur der provincie Antwerpen) getrouwd en te Fleton, drie uren van Chimay, aan de uiterste grenzen, woonachtig is, was zonder de quarantaine door te staan, van Parijs bij zijnen zwager gekomen en stierf aldaar kort daarop aan de cholera morbus. Het volk was zoodanig verbitterd tegen den heer *Rogier*, dat men zijn huis door een detachement der burgerwacht heeft moeten afzetten, om hetzelve tegen de volkswoede te beveiligen.

— De graaf *de Robiano* heeft aan het dagblad *l'Emancipation* eenen brief ter plaatsing gezonden, waarin hij, eerstens, het publiek wil bekend maken, dat hij de eerste niet geweest was om de nutteloosheid van een dank-adres te erkennen, en ten tweede, dat hij evenmin voldaan geweest was over de mededeelingen van den minister in het geheime comité. Om zijne denkwijs wel te doen begrijpen, neemt hij in zijnen brief de rede op, die hij in de zitting van den 4den had willen uitspreken, en voegt er voorts bij, dat de mededeelingen hem dan voldaan zouden hebben, wanneer uit dezelve gebleken ware, dat de heer *Thorn* onmiddelijk in vrijheid zou gesteld worden; nu was de senaat slechts voldaan geweest over de waardige en ernstige taal van den minister in deszelfs diplomatische nota's. Wat het dank-adres betrof, hij geloofde dat hetzelve den koning al den steun zou gegeven hebben, welken het eerste ligchaam van den staat denzelven verleenen kon; het werd, naar zijn inzien, evenzeer door pligt als door betamelijkheid gevorderd, en zou aan de vertoogen van het bewind eene groote kracht bijgezet hebben.

— De arbeid van de commissie, belast met de aanbieding van een ontwerp van wet over de onderscheiden takken van onderwijs, is ter perse gelegd. Deze vrij uitgestrekte arbeid zal aan de leden van de kamer der gedeputeerden en van den senaat worden uitgedeeld.

— Eergisteren is te Termonde een soldaat van het vreemd legioen moeten dood geschoten worden; hij had twee zijner makkers ver-

leid om tot de vijanden over te loopen; een hunner is het gelukt, de ander werd achterhaald; deze was insgelijks ter dood veroordeeld, doch heeft genade bekomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 5den Mei.

De *Moniteur* geeft heden geene nadere berigten uit het Zuiden. Welligt is het voornamelijk aan dit stilzwijgen te wijten, dat er eenige ongunstige tijdingen, ook op de beurs, in omloop waren. Men verhaalde namelijk, dat de volksbeweging te Marseille op den 1sten dezer was hervat geworden, en dat twee regimenten van linie de zijde der oproerigen hadden gekozen. Hoezeer men aan dit gerucht over het algemeen weinig geloof hecht, baart het echter eenige verwondering, dat de telegrafische depeche, welke gisteren alhier is aangebragt, niet werd publiek gemaakt.

— Een der ministeriele bladen zegt, dat men bedacht is, om in het Zuiden, even als in de Vendée, eenen algemeenen militairen bevelhebber te plaatsen. Het hoofdkwartier zoude te Avignon gevestigd worden.

— De toestand van den heer *Perier* moet sedert twee dagen gunstiger zijn, echter wordt hij nog dagelijks door hevige koortsen aangetast, die gewoonlijk gedurende een paar uren door aanvallen van krankzinnigheid vergezeld zijn. Wanneer intusschen zich ook alles ten beste mogt schikken, zouden de geneesheeren verklaard hebben, dat hij zich gedurende eene geheele maand van alle werkzaamheden moest onthouden. Het is welligt uit dien hoofde, dat er meer en meer aan eene verandering van ministerie gedacht wordt, daar noch de buitenlandsche aangelegenheden, noch de onrustige toestand in het Zuiden zouden gedogen, dat het ministerie zoo lang zonder voorzitter bleef.

Volgens den *Messager* zou voorts de heer *Thiers* zeer onverwacht te Parijs zijn terug gekomen, en aan den koning een zoodanig ongunstig tafereel van den toestand der zuidelijke departementen hebben opgehangen, dat men bij eene eventuele verandering van ministerie eenigzins meer naar den geest der beweging zoude overhellen. In dien geest wordt dan ook de heer *Odillon Barrot* op nieuw genoemd; en zoude deze als eerste voorwaarde zijner toetreding de ontbinding der kamer van gedeputeerden hebben voorgesteld. Deze geheele zaak blijft intusschen met eenen digten sluijer overdekt, zoo als zulks ook ten overvloede uit de tegenstrijdige berigten en redeneringen der dagbladen blijkt.

— In de hoofdstad was men niet zonder bezorgdheid voor den dag van heden, dezelfde waarop *Napoleon* is gestorven. Op de place Vendôme moesten zich, zoo men zeide, eenige volkshoopen vereenigen en nieuwe ongeregeldheden aanvangen. De politie heeft echter voorzorgen genomen en tot dezen middag om vijf uren is de rust niet gestoord.

— Heden (5 mei) waren de fondsen genoteerd: de 5 pCt. kont. en op tijd 96,50; de 3 pCt. kont. 69,60, op tijd 69,55; Napelsche renten 81,95; Spaansche perpetuelen 57¾.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den Mei.

Volgens schrijven uit Rome van den 24sten april waren bereids drie honderd pauselijke karabiniers naar Ancona vertrokken, om de werking der politie aldaar te ondersteunen. Het provinciaal bestuur en de geregtshoven waren insgelijks terug gekeerd, en in de plaats van den vorigen pro-delegaat, was een wereldlijk persoon, de graaf *Giovanni Florenzi*, benoemd.

— Berigten uit Alexandrie over Triest ontvangen, en van de laatste dagen der maand maart gedagteekend, melden dat *Mehemet-Ali* zijn leger door eene nieuwe ligting aanmerkelijk meent te versterken, ofschoon hetzelve thans reeds 60,000 man voetvolk en 25,000 man ruiterij telde. De vesting St. Jean d'Acre hield het nog immer tegen de herhaalde aanvallen van *Ibrahim-Bassa* uit, doch men zeide thans, dat dit niet meer dan 14 dagen konde duren.

— Te Weenen is de openbare aandacht gedeeltelijk gevestigd op het verblijf van vorst *Wrede*; tusschen wien en den president der duitsche bondsvergadering, den graaf *v. Munch Bellinghausen*, menigvuldige conferentien plaats hebben. Het onderwerp dezer beraadslagingen is niet bekend, doch hetzelve moet van het grootste gewigt zijn, daar men tot voor weinige dagen van de waarschijnlijkheid sprak, dat genoemde vorst zich van hier naar Berlijn, zelfs naar Petersburg zoude begeven.

— De ongesteldheid van den koning van Hongarije is genoegzaam geweken, doch de toestand van den hertog van Reichstadt blijft nog immer bedenkelijk.

ENGELAND.

LONDEN, den 6den Mei.

Eergisteren is er een kabinetsraad gehouden, dien alle de ministers, welke zich in Londen bevinden, hebben bijgewoond.

De ambassadeurs en ministers van Rusland, Oostenrijk, Frankrijk en Pruissen hebben gergisteren na den middag eene conferentie gehouden met lord *Palmerston* op het bureau van buitenlandsche zaken.

Vrijdag avond zijn de leden der Conferentie vergaderd tot uitwisseling der ratificatien met den gevolmagtigden minister van Rusland; doch men heeft er zoo veel tijd met voorloopige discussien en met het lezen van verschillende stukken, betrekkelijk het belgisch traktaat doorgebragt, dat die uitwisseling, eerst zaturdag ochtend na een ure plaats heeft gehad. De ratificatie van den keizer van Rusland moet in zeer vriendschappelijke uitdrukkingen voor Holland vervat zijn, en ten ernstigste aanbevelen, dat vervolgens wijzigingen in het traktaat tusschen Holland en Belgie mogen tot stand komen. Ook is hare geest geheel tegen het nemen van maatregelen van dwang.

Gisteren ochtend is graaf *Orloff* van hier naar Hamburg vertrokken.

— Men verspreidt, dat er bevelen gegeven zouden zijn, om eene engelsche en fransche vloot naar den Taag te zenden. De engelsche zou onder bevel van admiraal *Malcolm* staan en van Portsmouth uitloopen, en de fransche van Toulon vertrekken. Dit gerucht wordt in twijfel getrokken; doch men verzekert, dat er weldra een evolutie-eskader in zee moet gebragt worden, dat, bij aldien de belangen des lands noodig mogten maken eene scheepsmagt naar den Taag of elders te zenden, daartoe zeker gebruikt zal worden.

— Gisteren waren de 3 per cents geconsolideerden 85.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

MAANDAG, 7 *Mei* 1832.

			gebl.
NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, 2½ pct.	f 42¾	à 43¼	42 13/16
Uitgestelde schuld.	15/16	à 1	31/32
Kansbiljetten.	16¼	à 16¾	16½
Amortisatie Syndicaat, 4½ pct.	70¼	à 70¾	70½
Idem. idem., 3½ pct.	56½	à 57	56⅞
Oorlogs-lasten 1830. à 5 pct.	89½	à 90	89¾
Vrijw. geldl. 1831. à 6 pct.	93¾	à 94¼	94
Nieuwe idem 1832. à 5 pct.	79¾	à 80½	80¼
Schatkist-biljetten, 6 pct.	99	à 99½	99⅜
Handel-Maatschappij, 4½ pct.	83	à 83½	83⅜
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootb. 3 pct.	69	à 69½	69⅜
RUSLAND, Bij *Hope en Comp.*, 5 pct.	91¾	à 92	91⅞
Bij dezelfde 1828/29, 5 pct.	93¾	à 94	93⅞
SPANJE, Certific. Amst., 5 pct.	49½	à 50	49¾
Dezelfde 3 pct.	30¼	à 30½	30⅜
Uitgestelde schuld.	6¾	à 7	6 13/16

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.